

1. Obiekt

KOŚCIOŁ FILIALNY PW MICHAŁA ARCHANIOLA

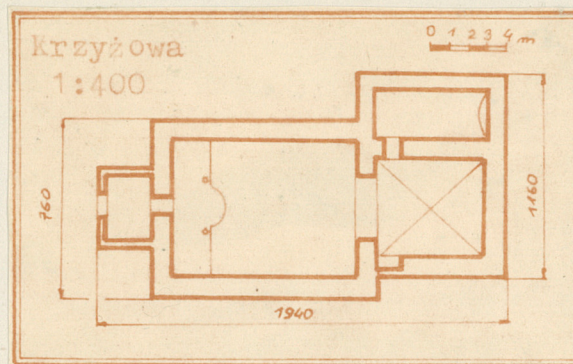
2. Czas powstania

pocz. XIV w.
XVI w.

3. Miejscowość

K R Z Y Ż O W A

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

wieś Krzyżowa
34-335 gm. Świdnica

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo wałbrzyskie

gmina Świdnica

pow. ŚWIDNICA

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Kreisau

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975 r.

województwo wrocławskie

powiat świdnicki

8. Właściciel i jego adres

Kuria Arcybiskupia Wrocławska
ul. Katedralny 13
50-328 Wrocław

9. Użytkownik i jego adres

Duszpasterstwo rzymsko-katoli-
ckie parafii św. Anny
58-112 Grodziszcz nr 2

10. Rejestr zabytków

405/
Nr 1680

data 12.V. 1966

A/1789/1680

autor zdjęć
data wykonania
miejsce przechowywania negatywów

Piotr Jędrzejewski, październik 1982
W-W, ul. Skwierzyńska 2/1

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Kościół fil. pw. Michała Archanioła, wzmiankowany w kronice nuncjusza Gotharda pw "Nativitatis Domini" 1335. W obecnej postaci wzniesiony na pocz. XVI w. Z tego czasu zachowało się sklepienie krzyżowo-żebrowe w prezbiterium i przyściennie sakramentarium.

Po pożarze w 1846 r. częściowo odbudowany.

W obecnej formie gotycki.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach wnętrze wyposażenie, instalacje)

Kościół położony we wsi Krzyżowa, ok. 6 km na pd/zach od Świdnicy, pomiędzy drogą Świdnica - Dzierżoniów a linią kolejową Świdnica - Dzierżoniów, na terenie otoczonym kamiennym murem, w pobliżu zabudowań gospodarczych PGR Krzyżowa.

Zbudowany z kamienia łamanego /mur grubości 1,4 m/. Przedsionek wejściowy ceglany, tynkowany, drewno w więźbie dachowej, konstrukcji schodów i empory chórowej.

Ściany nośne o jednakowej grubości w korpusie nawowym i prezbiterium. Korpus nawowy przekryty prostym stropem belkowym. Prezbiterium przekrywa 1 przęsłowe sklepienie krzyżowo-żebrowe, z żebrami o trapezoidalnym przekroju, spływającymi za pośrednictwem 3 uskokowych wsporników /bez konsol/ na naroża ścian nośnych chóru. W zakrystii sklepienie kolebkowe-podniesione /widoczny szew/, z kłębów ciosowych, tynkowane. Więźba dachowa krokwiowo-płatwiowa.

Rzut na planie wydłużonego prostokąta z prosto zamkniętą ścianą prezbiterium i zakrystią od pn. /orientowany/.

Bryła zwarta, część chórowa stanowi wraz z korpusem nawy organiczną całość przekrytą wspólnym dachem.

Elewacja zach.: do ściany szczytowej w 1/2 jej wysokości przylega przedsionek wejściowy z frontonem i prostym gzymsem. Otwór wejściowy prostokątny, z nadświetlem w kształcie leżącego prostokąta, podzielony wąskimi szczeblinkami na 3 pola.

Elewacja pd.: 2 osiowa, w 2/3 dł. ściany uskok w murze przy granicę z prezbiterium. W pd/zach. fragmencie ściany - na wysokości empory - widoczny ślad po zamurowanym otworze, pod nim 2 kamienne wsporniki. Na osiach ściany 2 ostrołuczne okna we wtórnie przemurowanych niszach - w podłęczach widoczne rozwarstwienia materiału /cegła, tynk, mal. iluzyjne/. Na osi pd ściany prezbiterium okno o powyższonej strzałce łuku, w głębokiej, rozglifionej na zewnątrz niszy /ślady w podłęczach jw./. W pd. ścianie prezbiterium wtórnie zamurowany ostrołuczny otwór wejściowy z kamiennym obramieniem.

Elewacja wsch.: na osi ściany prezbiterium ostrołuczny otwór okienny, wtórnie zamurowany. Zachowane fragmenty 4 liściowego maswerku z piaskowca wraz z ceglany słupkiem /rozwarstwienia w podłęczach jw./. We wsch. ścianie zakrystii kwadratowe okienko we wtórnie przemurowanej ceglanej opasce / w lewym ościeżu widoczny fragment pierwotnego otworu/.

Elewacja pn.: okno ostrołuczne w głęboko rozglifionej na zewnątrz niszy.

Pn/wsch. partię elewacji stanowi ściana zakrystii.

Kościół obwiedziony dookoła kamiennym cokołem, pod okapem ceglany gzyms szer. 2 wozówek, wysunięty na 1/4 szer.

Nad korpusem, prezbiterium i przedsionkiem dach 2 spadowy, nad zakrystią dach pulpitowy. Wszystkie połączenia dachu kryte karpiówką w łuskę.

Wnętrze 1 nawowe oświetlone oknami w korpusie. Granicę pomiędzy nawą a chórem wyznacza okrągłoluczna ściana tęczowa. Z prezbiterium wejście poprzez okrągłoluczną arkadę do zakrystii. W pd. ścianie prezbiterium - otwór wejściowy z kamiennymi ościeżami. W zach. części korpusu drewniana empora chórowa. Schody na emporę po prawej stronie wejścia do kościoła.

14. Kubatura ok.1560 m ³ .	15. Powierzchnia użytkowa 118 m kw.	16. Przeznaczenie pierwotne obiekt sakralny	17. Użytkowanie obecne obiekt sakralny
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja 1846 - przebudowa korpusu po ~~niekiedy~~ pożarze.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) - zawilgocenie fundamentów i ścian - kamienne detale architektoniczne po przemalowaniach - ściany wewnętrzne- zły stan tynków stan sklepienia, stropów, konstrukcji dachowej i pokrycia dachu dobry	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie 1. zapewnić wentylację wnętrza 2. usunięcie olejnych przemalowań w przed- sionku 3. oczyszczenie z warstw farby detali architekto- nicznych i ościeży portalu 4. remont ścian wewnętrznych			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

1. Kronika parafialna od 1732 r.
/na plebanii w Grodziszczu/
2. Inwentarz 80-II - Konserwator Zabytków Prowincji
Dolnośląskiej 1896-1944
/ Biblioteka Uniwersytecka na Piasku, Wrocław/

22. Bibliografia

1. H.Lutsch, Verzeichniss der Kunstdenkmäler der Provinz
Schlesien, t.II, s.173.
2. A.Wasner, Der Stadt und Landkreis Schweidnitz, s.15
3. J.Pilch, Zabytki architektury Dolnego Śląska, s.127
4. Schematyzm Archidiecezji Wrocławskiej, s.369

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Piotr Jędrzejewski

imię i nazwisko

data 20 listopada 1982

26. Sprawdził

imię i nazwisko

data

27. Załączniki

1 . wkładka

1. Miejscowość

K R Z Y Ż O W A

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

kościół fil.pw.Michała Archan.

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

cd. opisu i zdjęcia

wyposażenie: z oryginalnego wyposażenia zachowało się
kamienne przyściennie sakramentarium zwieńczone wimpergą
z kwiatonem /w ścianie wewn. prezbiterium/
instalacja elektryczna: prowizoryczna

Wkładkę założył: Piotr Jedrzejewski, dn.20 listopada 1982
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: Wrocław, ul.Skwierzyńska 1/1

Wzór ODZ 1978 r.

